

Til lovforslag nr. L 100. Betænkning afgivet af Finansudvalget den 9. december 1992

## Betænkning

over

### Forslag til lov om bemyndigelse til optagelse af indenlandske statslån

Finansudvalget har behandlet lovforslaget på 2 møder og har stillet spørgsmål til finansministeren, hvis besvarelser er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis og Fremskridtspartiets medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Et *andet mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling med følgende bemærkninger:

Ifølge regeringens forslag til finanslov for 1993 vil statens samlede gæld runde 630 milliarder kroner i 1993. Gælden er sammensat af en indenlandsk gæld på ca. 553 milliarder kroner og en udlandsgæld på ca. 74 milliarder kroner. Regeringens budgetoversigt 3 fra oktober 1992, side 30, forventer, at statens renteudgifter vil andrage 59 milliarder kroner.

Med udgangspunkt i ovenstående hårrejsende tal for statens gældsætning kunne man forvente, at regeringen ville gøre sit yderste for at begrænse gældsætningen. Ikke desto mindre forventer regeringen ifølge budgetoversigt 3 (side 1), at DAU-underskuddet i 1993 vil kom-

me helt op på 40,2 milliarder kroner. Det betyder i praksis, at statsgælden i 1994 vil blive forøget med det årlige driftsunderskud. Vi kan derfor med skræk se frem til, at statsgælden i 1994 vil udvise nye svimlende højder. Fortsætter udviklingen uhindret frem til 1996, vil statsgælden til den tid runde 700 milliarder kroner. Årets rentebetalinger vil da være nået op på 75-77 milliarder kroner – eller svarende til vore samlede momsindtægter!

Denne udvikling er utrolig fjendsk over for vore efterkommere. Det er vore børn og børnebørn, der skal slæbe rundt på den møllesten, vi i øjeblikket lægger om deres hals. Det er nuværende generationers uhæmmede overforbrug af statslige midler, der har plantet den gøgeunge i finansloven, som rentekontoen udgør. År for år vil rentekontoen æde sig ind på alle andre konti og kræve en fortsat strøm af skattepenge.

Den eneste måde at stoppe dette vanvid på er at sikre balance på det årlige regnskab, så gælden ikke forøges, og at skaffe penge til gældsafdrag fra besparelser og privatiseringer.

Når regeringen med lovforslaget ønsker hjemmel til at optage lån for yderligere 75 milliarder kroner, er det helt absurd. Folketinget skal afvise forslaget og pålægge regeringen at fremlægge en realistisk plan for, at få gældsætningen stoppet.

*Baadsgaard (S) Helle Degn (S) Lykketoft (S) Stavad (S) Henning Rasmussen (S)*  
*Erling Olsen (S) nfm. Erik B. Smith (S) Jes Lunde (SF) Duetoft (CD)*  
*Henning Andersen (KF) Grove (KF) Karen Højte Jensen (KF) Mejdahl (V)*  
*Svend Heiselberg (V) Kim Behnke (FP) Bilgrav-Nielsen (RV) fmd.*  
*Kofod-Svendsen (KRF)*

**Bilag**

Finansudvalget  
Christiansborg  
1240 København K

9. december 1992

**Vedr. udvalgets spørgsmål til lovforslag om lånebemyndigelse**

Vedlagt følger besvarelse af udvalgets spørgsmål vedr. forslag til lov om optagelse af indenlandske statslån.

Med venlig hilsen  
Henning Dyremose

### Svar på Finansudvalget spørgsmål til L 100

Under henvisning til Finansudvalgets skrivelse af 2. december 1992 følger besvarelse af de tre anførte spørgsmål vedr. lovforslag om bemyndigelse til optagelse af indenlandske statslån.

1. *»Må lovforslagets titel ikke anses for misvisende, når henses til princippet om fri kapitalbevægelse?«*

Svar:

Det er rigtigt, at sondringen mellem indenlandsk og udenlandsk låntagning gradvis har mistet sin betydning i takt med liberaliseringen af kapitalbevægelserne. Dette er også baggrunden for, at regeringen ved næste folketings-samling vil fremsætte et lovforslag om en fælles lånebemyndigelse for henholdsvis den indenlandske og udenlandske låntagning.

2. *»Hvor mange danske obligationer ejes af ud-lændinge p.t.?«*

Svar:

Det kan foreløbig skønnes, at der ved udgangen af 1992 vil cirkulere danske statsobligationer denomineret i danske kroner for omkring 167 mia. kr. Ved udgangen af 1991 cirkulerede der danske statsobligationer i udlandet til en værdi af 118 mia. kr.

3. *»Hvilke konsekvenser må den udvidede bemyndigelse antages at få i forhold til ØMU 3. fase?«*

Svar:

Ved indgangen til 3. fase af ØMU skal hvert medlemsland have opfyldt en række såkaldte konvergenskrav. I relation til spørgsmålet er et af konvergenskravene, at den offentlige gæld

ikke må overstige 60 pct. af BNP (gældskvoten). Ifølge ØMU-traktaten omfatter offentlig gæld al offentlig gæld, dvs. statsgæld, kommunal gæld samt ikke-forretningsdrivende offentlige virksomheders gæld m.v. Der er imidlertid endnu ikke fastlagt en præcis definition af, hvilke poster der skal henføres til dansk offentlig gæld.

Formålet med dette konvergenskrav er at hindre en kraftig vækst i gældsætningen i et eller flere lande, som i givet fald kan virke destabiliserende på de monetære forhold.

I ØMU'en, hvor der vil eksistere et fælles kapitalmarked og en fælles valuta, kan de rentedrivende virkninger af et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud (og dermed stigende gældsætning) i ét land spredes til de øvrige medlemslande. Virkningerne af det tyske budgetunderskud er et eksempel herpå.

Det anførte gældsloft på 60 pct. er ikke et eksakt mål for, hvornår eventuelle sanktioner træder i kraft. Gældskvoten kan fraviges, hvis landets økonomiske udvikling i øvrigt vurderes positivt. Den seneste opgørelse af medlemslandenes offentlige gæld viser i øvrigt en gennemsnitlig gældskvoteprocent inden for EF på over 63.

Danmark skønnes i dag at opfylde konvergenskravet om størrelsen af den offentlige gæld. Den foreslåede lånebemyndigelse vil ikke ændre på dette forhold.

Konvergenskravene i 3. fase af ØMU ændrer imidlertid ikke på regeringens principielle holdning til statsgælden og den offentlige gæld i øvrigt. Øget gældsætning betyder større rentebyrde på fremtidige generationer og mindre økonomisk-politisk handlefrihed. Det er derfor regeringens ønske at nedbringe statsgælden, således at renteudgifterne på sigt kan nedbringes.